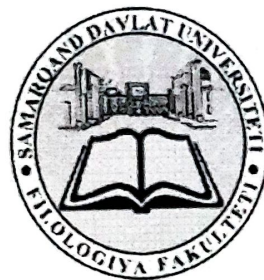

**ВАЗОРАТИ ТАЪЛИМИ ОЛЙ,
ФАН ВА ИНОВАТСИЯҲОИ
РЕСПУБЛИКАИ ЎЗБЕКИСТОН
ДОНИШҒОҲИ ДАВЛАТИИ
САМАРҚАНД БА НОМИ ШАРОФ
РАШИДОВ**

Ба рўйхат гирифта шуд: № BD-60230100 -3.6 "2" 10 соли 2024	 "ТАСЛИК МЕНАМОЯМ" Ректори ДДС Р.И.Халмурадов соли 2024
--	---

ДАСТУРИ ТАЪЛИМИЙ

аз фанни

ЗАБОНШИНОСИИ АМАЛӢ

Соҳаи дониш:	200000 – Фанҳои гуманитарӣ ва санъат
Соҳаи таълим:	230000 – Забонҳо
Равиши таълим:	60230100 – Филология ва омӯзиши забонҳо (забони тоҷикӣ)

Фан/Коди модул TF2504		Соли хониши 2026	Семестри V	ECTS-Кредитҳо 4	
Фан/ Намуди фан: Интихобӣ		Забони таълим Тоҷикӣ		Соатҳои дарси хафтаина 4	
1.	Номи фан	Машғулоти аудиторӣ (соат)	Хониши мустақил (соат)	Ҷамъи сарборӣ (соат)	
	Забоншиносӣ амалӣ	50	70	120	

Мақсади фан (МФ)

I. МАЗМУНИ ФАН

Мақсад аз омӯзонидани фани “Забоншиносӣ амалӣ” ба донишҷӯён омӯзонидани ҳолати имрӯзаи забон, соҳаҳои забоншиносӣ, аҳамияти забон дар ҷамъият, сабабҳои истифодаи забону хат дар давраҳои гуногун ва тағйирпазирфутани он ва ҳамчунин васоити муҳабироитии ғайризабонӣ-рамзу ишоратҳои маълумо додан.

Толибилмон бояд оиди масъалаҳои моҳияти фани “Забоншиносӣ амалӣ”, сохтори фани забоншиносӣ ба фанҳои дигар; лингвистикаи математикӣ ва лингвистикаи дескриптивӣ; лингвосомиотика, психолингвистика маълумот гирад.

Дар бораи хусусиятҳои муҳимтарини забоншиносӣ ва муносибати он ба фанҳои табиӣ, масъалаҳои асосии он; хусусиятҳои аломатнокии забон; таркиби луғавии забон; муаммоҳои тарҷума, реклама, ҳуҷҷатшиносӣ ва дигар ахбори имрӯза; хат ва навъҳои он, роҳ ва усулҳои таълими масъалаҳои муҳими забон: фонетика, морфология, синтаксис ва таносубияти забону тафаккур-психология, физиология ва ғайраҳо.

Вазифаи фан аз он иборат аст, ки дар заминаи баррасии назарияи забоншиносӣ ба ташаккули шахсияти баркамоли нақшаҳои, фасеҳбаёну соҳибсалиқагии донишҷӯён кӯмак расонидан; дар бораи хусусиятҳои ҳоси забон қисматҳои он, забон ва тафаккур пайдоиши забон ба тасаввуроти муайян соҳиб бошанд;

Оиди қонуниятҳои дохилӣ ва инкишофи омилҳои ташаккули он, дараҷаи тадқиқи забоншиносӣ ва инкишофи сифатҳои микдории он маълумоти назарӣ дошта бошад.

МФ1

Мазмуни фан	
II. Қисмати асосии назарӣ (машғулоти маърузавӣ)	
II.1. Ба таркиби фан мавзӯҳои зерин дохил мешавад:	
Намудҳои машғулоти: маъруза (М)	
M1	Предмети фанни забоншиносии амалӣ ва фанҳои табиӣ. Забоншиносии амалӣ мақсад ва вазифаҳои он. Алоқаи забоншиносии амалӣ бо фанҳои дигар: лингвистика, адабиётшиносӣ, таърих, мантик, психология, философия, кибернетика, семиотика, информатика, социология, илми тиб, антропология, география, математика ва ғайра.
M2	Психолингвистика ва назарияи сигналҳои академик И.И.Павлов. Мафҳум дар бораи назарияи сигналҳои академик И.И. Павлов. Сигналҳои табиӣ ва сунъӣ. Ҳар як сигнал вимаҷии коммуникативӣ дорад. Фарқияти сигналҳои табиӣ аз сунъӣ. Ҳамчунин предлингвистика, микролингвистика, метоллингвистика, этнолингвистика ва психолингвистика ва ғайра.
M3	Психолингвистика ва илмҳои ғайризабоншиносӣ. Методҳои суратгирӣ ва кимография дар тадқиқоти фонетикӣ. Методи спектрография, спектрографи динамикӣ. Таснифи методҳои асосии лингвистӣ Методологияи лингвистӣ, таснифи метод ва тарзу усулҳои (приём)-и лингвистӣ. Намудҳои асоси роҳҳои методи тасвирӣ, роҳҳои социологӣ, роҳи мантикӣ - психологӣ, роҳҳои артикулясионӣ-акустикӣ.
M4	Сохтори фанни забоншиносии амалӣ ва табиӣ. Муносибати забон бо кибернетика ва назарияи маълумот. Назарияи академик А.А.Марков оиди методҳои лингвистикаи математикӣ. Маълумот дар бораи лингвистикаи дескриптивӣ. Асосгузори лингвистикаи дескриптивӣ Франс Боас ва Блумфилд. Хусусияти аломатнокии овоз. Забоншиносӣ ва акустика. Таърибаи намудани роҳҳои таълиди овоз ва узвҳое, ки дар роҳи таълиди овоз фаъолият доранд. Вобаста ба иштироки узвҳои фаъолияти овозбароранда ба гуруҳҳо чудо шудани ҳамсадоҳо. Таснифи ҳамсадоҳои ҷарангдор, бечаранг, сонорӣ, ҳалқӣ, забонӣ.
M5	Вазифаи забон дар ҷамъият. Вобаста будан ва омили асосии пешрафту такомули зиндагӣ будани забон дар ҷамъият-таносуби мантикии баёни ин ҳар ду. Ҳамчунин, ҳодисаи ҷамъиятӣ будани забон ва танҳо тавассути ҷамъият ташаккул намудани забонро бо далелҳо ба донишҷӯён фаҳмонидан.

M6	Хусусияти аломатнокии забон, забоншиносӣ ва семиотика Дар бораи хусусиятҳои аломатнокии забон маълумот додан. Мафҳуми эҷоди моддию идеалии воҳиди дучонибагии забонро шарҳ додан. Ба донишҷӯён оид ба ваҳдати ифодашаванда ва ифодакунанда будани аломат маълумот расонидан. Ду намуд будани аломатии забонро бо намунаҳо ба самъи донишҷӯён расонидан. Ташреҳи истилоҳи семиотика. Зикри мухтасари таърихи пайдоиши семиотика. Алокаи семиотика бо мантик. Зикр ёфтани баъзе унсурҳои семиотика дар системаи мантикии Арасту, А. Сино, Умари Хайём, Дунс Скотт, Гоббс, Лейбнис баринҳоро фаҳмондан. Дар охири асри 19 ва ибтидои асри 20 ҳамчун соҳаи мустакили илм ташаккул ёфтани семиотика.
M7	Муносибатҳои синтагматикӣ ва парадигматикӣ. Ташреҳи истилоҳоти синтагма ва парадигма. Саҳми Фердинанд де Сосюр дар ин соҳаи илмро ба донишҷӯён фаҳмондан. Муносибати пайдарҳамии унсурҳои забонро синтагматика номидан ва мақсад аз ин номгузориро гуфтан. Ҳамчунин, муносибати синтагматикӣ функсияи асосии забон – функсияи коммуникативиро амалӣ мегардонад. Дар натиҷаи ҳамин гуна муносибат ҷумла ба амал меояд, ки вай ифодакунандаи ахбор аст. Муносибати синтагматикӣ ҳамон муносибатест, ки ба тӯфайли он забон функсияи алокаи байни одамонро ифода мекунад. Ва ниҳоят мафҳуми асосии синтагма, ки пасиҳам омадани ду унсури забон аст, дар асоси мисолҳо ба донишҷӯён омӯзонидан. Фаҳмонидани мафҳуми парадигма; доро будани ҳар як воҳиди забон парадигмаи худро; парадигма будани ҷамъи воҳидҳои унсури ин ё он забон;
M8	Муносибати забон бо таърих ва маданият. Яке аз воситаҳои нишондиҳандаи сатҳи забону мавқеи забон, ин маданият мебошад, ҳамчунин, ҳуди забон, махсусан забони миллии дар навбати худ, таърих ва маданияти миллии мебошад, ки бояд ба самъи донишҷӯён расонида шавад.
M9	Забон чун система. Ба донишҷӯён фаҳмонидан, ки забон системаи мураккаб буда, воҳидҳои гуногуни ба ҳам алоқамандро дорад. Воҳидҳои забон – калима, морфема, фонема, ибора ва ҷумла дар якҷоягӣ системаи забонро ташкил медиҳанд, ки системаи забон роҳҳои инкишоф ва тараққиёти онро муайян мекунад. Ҳамчунин, ҳар як қисматҳои забон – фонетика, лексикология, морфология ва синтаксис системаи худро доранд, ки бояд ба донишҷӯён омӯзониданида шавад.
M10	Қонунҳои дохилӣ ва берунӣ тараққиёти забон

	Дар роҳи тараққиёти забон ва психолінгвистика таъсир расонидани омилҳои берунаи забонӣ ва ғайризабонии ҷун муҳит, маданият, технология баринҳоро фаҳмондан. Ҳамчунин, Оиди қонуниятҳои дохилӣ ва инкишофи омилҳои ташаккули он, дараҷаи тадқиқи забоншиносӣ ва инкишофи сифатҳои миқдории он маълумоти назарӣ расонидан. Ҳам қонунҳои дохилӣ ва ҳам берунии тараққиёти забон умумӣ ва хусусӣ мешаванд. Ба қонунҳои умумӣ он қонунҳое дохил мешаванд, ки дар аксари забонҳо ва тамоми қабатҳои забон мушоҳида мешаванд. Ба қонунҳои хусусӣ бошад, он қонунҳое дохил мешаванд, ки ба забони ҷудогона ва ё гурӯҳи забонҳо, ҳамчунин ба ин ё он қабати забонӣ тааллуқ доранд, ки ҳамин фарқиату умумиятро ба донишҷӯён фаҳмонидан.
M11	Методҳои забоншиносӣ Бояд ба донишҷӯён фаҳмонида шавад, ки методология ҳамчун таълимаот дар бораи методи илмӣ умуман ва методҳои илмҳои ҷудогона дар назария ва амалияи ҳар як илм ва аз ҷумла забоншиносӣ, аҳамияти бағоят калон дорад. Ҳамчунин, оиди методҳои асосии забоншиносии амалӣ, аз қабали Роҳҳои дарккунӣ ва методҳои лингвистӣ (ҷараёни дарккунии илмӣ, мушоҳида, таҷриба – эксперимент, таҷрибаи лабораторӣ), методи тасвирӣ, усули шарҳи берунӣ, методи муқоисавӣ, методи муқоисавӣ-таърихӣ, методи таърихӣ-муқоисавӣ ва ғайра маълумот додан.
M12	Таснифи методҳои асосии лингвистика. Методҳои асосии забоншиносӣ аз қабали тасвирӣ, мушоҳида, муқоиса, муқоисавӣ таърихӣ, таърихро ба донишҷӯён омӯзондан. Оиди ҳар яке ин методҳо ва вигагии хоси онҳо маълумот додан.
M13	Методи муқоисавӣ-таърихӣ ва хусусиятҳои ба худ хоси он. Яке аз методҳои асосӣ будани методи муқоисавиро фаҳмонидан. Фикри олимони худӣ ва хориҷиро дар бораи ин метод баён намудан. Дар мисоли шумораҳои забони тоҷикӣ бо адвори пешини он аз методи мазкур қорбаст намуда тарзи таҳлили онро ба донишҷӯён омӯзонидан. Яке аз методҳои беҳтарин будани таърихи забоншиносӣ ва муайянкунандаи қаробату хешигии забонҳоро дар асоси ҳамин метод баррасӣ мекунанд, ки бояд ба донишҷӯён фаҳмонида шавад.
M14	Методҳои эксперименталӣ дар тадқиқотҳои фонетикӣ. Методҳои эксперименталӣ дар тадқиқотҳои фонетикӣ асосан бо роҳи таҷриба сурат гирифта мешавад, ки дар он бештар ҳолати зиндаи забонро меомӯзанд ва яке аз беҳтарин методҳо ҳисобида мешавад. Ҳамчунин дар роҳи муайянкунӣ ва омӯзиши фонетикӣ ва

	кисматҳои он маҳз аз ҳамин метод истифода мебаранд, ки бояд ба донишҷӯён омӯзонида шавад.
III. Тавсия ва нишондодҳо онд ба машғулотӣ амалӣ: амалӣ (А)	
Мавзӯҳои зерин барои машғулотӣ амалӣ пешниҳод карда мешавад:	
A1	Муносибати фанӣ забоншиносӣ бо фанҳои табиӣ. Алоқамандии байни онҳо.
A2	Сотсиолингвистика ва моҳияти он.
A3	Муносибати забоншиносӣ бо таърих археология ва маданият.
A4	Методҳои забоншиносӣ.
A5	Забоншиносӣ ва кибернетика.
A6	Забоншиносӣ ва семиотика.
A7	Маълумот дар бораи аломат ва хусусияти аломатнокии забон.
A8	Забоншиносӣ ва география.
A9	Забоншиносӣ ва мантиқи математикӣ.
A10	Забоншиносӣ ва психология.
A11	Умумияти иҷтимоӣ ва шаклҳои ҷамъиятии забон.
A12	Мавқеи компютер дар луғатсозӣ.
A13	Саводҳои ва психоллингвистика.
A14	Муносибати синтагматикӣ ва хусусиятҳои он.
A15	Парадигма ва муносибати парадигматикӣ
16	Хусусиятҳои норми забон ва баъзе масъалаҳои омӯختани он.

IV. Хониши мустақилона ва қорҳои мустақилона

Мавзӯҳои зерин барои хониши мустақилона пешниҳод карда мешавад. Нақшаи календарии мавзӯҳои хониши мустақилона ва қорҳои мустақилона барои фанӣ “Забоншиносии амалӣ” ба тариқи зайл омода карда шуд.

№	Мавзӯҳои хониши мустақилона
1.	Назарияҳо дар бораи пайдоиши забон ва сухандон шудани инсон.

2.	Нутқ ва тафаккур, муносибати забон ва психология .
3.	Семиотика ва муносибати он бо илми забон.
4.	Мавқеи аломату рангҳо дар забоншиносии амалӣ.
5.	Таҳлилу тасрифи истилоҳоти фанни психоллингвистика.
6.	Тарҷимаи баъзе истилоҳот ва тугмаҳои фармоишии компютер, ҳамчунин вазифаи онҳо.
7.	Маълумот дар бораи лингвосемиотика ва масъалаҳои асосии он.
8.	Маълумот дар бораи назарияи умумии аломат: сигнал, аломати забони рамз, субститут.
9.	Маълумот дар бораи лингвистикаи математикӣ.
10.	Мавқеи мошини ҳисоббарории электронӣ (МХЭ) компютер дар сохтани луғатҳо ва матн китобҳо.

Мавзӯҳои корҳои мустақилона ва хониши мустақилонаи фани “Забоншиносии амалӣ” барои кушода додан ва пурра аз худ намудани талаботҳои фани мазкур мувофиқат мекунад. Донишҷӯён дар баробари аз худ намудани мавзӯҳои маърузаӣ, ҳамчунин оид ба мавзӯҳои хониши мустақилона, корҳои мустақилона, омода шуда, бояд ба тарзи мустақил ба мавзӯҳо ҷавоб гӯянд. Ҳамчунин, оид ба мавзӯҳои пешниҳодшуда навиштани реферат, омода намудани тақдирот ва гузоштан дар платформаи Ҷемис пешниҳод карда мешавад.

3.	V. Натиҷаҳои омӯзонидани фан (компетенцияҳои ташаккулёбанда) Донишҷӯён дар натиҷаи азхудкунии фан: - Дар ҷараёни таълими фанни мазкур истифодаи воситаҳои ахбори замонавӣ ва технологияи нави педагогӣ тақозо карда мешавад. Таълими фанни мазкур тавассути усулҳои анъанавии тадрис ва таҷрибаҳои нави дар соҳаи таълим мавҷуда, аз қабili саволу ҷавоб бо усули тест, истифодаи воситаҳои техникӣ, аз қабili видео ва аудиотехника, видеопроекторҳо, таҷҳизоти аудио ва видео, компютер ва мултимедияҳо, ба воситаи методҳои наву ноанъанавӣ, усулҳои интерфаъл ва ғайраҳо амалӣ мегардад; - Дар баробари ҳамин ҳини таълими фанни мазкур аз технологияи нави педагогӣ, васоити ахборӣ- коммуникатсионӣ, сайтҳои интернет, блогҳои интернетӣ истифода бурдан дар назар дошта шудааст, ки бо ин роҳ дар амал муносибати забоншиносӣ бо фанҳои табиӣ собитияти худро пайдо хоҳад кард. - Ҳангоми таълими ин фан дар соатҳои маърузаӣ маълумоти наву замонавиро ба хонандагон расонидан ва онҳоро дар руҳияи илмузӣ, ватандустӣ, созандагӣю ихтироъ ва кашшофӣ тарбият намудан.
4.	VI. Методҳо ва технологияҳои таълим: • Маърузаҳо

	• кейс-стадиҳои интерфаъл; • семинар (мантиқан фикр кардан, хучуми аклӣ, мунозира, саволу ҷавоби тезкор, таҳлили хаттӣ намудани порчаҳои матн); • машғулоти амалӣ; • бо гурӯҳҳо кор кардан; • такдимои намудан; • лоиҳаҳои индивидуалӣ; • ассисментҳо; • лоиҳаҳо барои ғимоя кардан ва бо ҷамоа кор кардан.
5.	VII. Талабот барои гирифтани кредитҳо: Пурра аз худ намудани мафҳумҳои назарӣ ва амалии фан, дуруст баррасӣ намудани натиҷаҳои таҳлил, иҷро намудани супориш ва вазифаҳо дар шаклҳои назорати ҷорӣ, марравӣ ва мушохидаҳои мустақилона доир ба ҷараёни омӯзиш, аз рӯи назорати нисбат ба супоридани кори хаттӣ.

6. АДАБИЁТИ АСОСӢ:

1. Бозидов Н. Мукаддимаи забоншиносӣ. - Душанбе, 1977.
2. Ниёзмӯҳаммадов Б. Забоншиносии тоҷик. - Душанбе, Дониш, 1970.
3. Норматов М. Назарияи забоншиносӣ. - Душанбе: Дониш, 1991.
4. М.Истамова. Забоншиносӣ ва фанҳои табиӣ. - Самарқанд, 2004.

АДАБИЁТИ ИЛОВАӢ:

5. Айни С. Куллийет, ҷ. 11, китоби дуюм. - Душанбе: Ирфон, 1964
 6. Зехнӣ Т. Санъати сухан. - Душанбе, 1967
 7. Воҳидов А, Материалҳо аз таърихи забоншиносии тоҷик. Самарқанд, 2000
 8. Воҳидов А. Фарҳангшиносии тоҷикӣ форс. - Самарқанд, 2006
 9. Маъсумӣ Н. Очеркҳо оид ба инкишофи забони адабии тоҷик. - Душанбе, 1959.
 10. Ниёзмӯҳаммадов Б. Забоншиносии тоҷик. - Душанбе: 1970
 11. Ёринбоев Б. Тилшунослик асослари. - Самарқанд, 2002.
 12. Ёринбоев Б. Ёзбек тилшунослики тарихи. - Самарқанд, 1999.
 13. Нурмонов А., Маҳмудов Н. Ёзбек тилшунослиги тарихи. - Т.: 2000.
 14. Маъсумӣ Н. Очеркҳо оид ба инкишофи забони адабии тоҷик. - Душанбе, 1959.
 15. Мӯҳаммадиев М. Синонимҳо дар забони адабии ҳозираи тоҷик. - Душанбе, 1962.
 16. Реформатский А. Введение в языкознание. - М., 1967.
 17. Грамматикаи забони тоҷикӣ, қисми 1. - Душанбе, 1973.
 18. Тоҳирова Қ. Лексикаи забони адабии тоҷик. - Душанбе, 1967.
 19. Серебренников Б.А.. Общее языкознание. -М. Наука, 1973.
- Адабиёти электронӣ:**
20. isbn.tj/books...t...zaboni-adabii-hozirai-tochik.html

21. lip.ucoz.com/index/khusravi_de_lav/0-51	
22. omuzgor@mail.ru load...tochiki/adabijoti_tochik...pdf...	
23. www.google.uz	
24. www.ZiyoNet.uz	
25. www.ref.uz	
26. www.edu.uz	
7.	Дастури фан 24 августи соли 2024 таҳти баённомаи рақами 1 дар шурои таълимӣ-услубии Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Ш.Рашидов маъкул карда шудааст.
8.	Масъулон ба фан/модул: Х. Муртазоев – доктори фалсафа (PhD), муаллими кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷаи ДДС ба номи Ш.Рашидов
9.	Муқарризон: Ғ.Раҳимкулов - доктори фалсафа (PhD), дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷии ДДС ба номи Ш.Рашидов (тел: +998902701675) Н.Қаюмов – доктори фалсафа оид ба фанҳои филология, муаллими калони Донишгоҳи педагогии Ўзбекистон ва Финляндия (тел: +998913144618)

Гуруҳи кории масъул барои таҳияи дастурҳои фан ва супоришоти таълими мустақилона дар асоси фармони 301-иҷ донишгоҳ дар санаи 16 августи соли 2024:

Раиси: **А.Носиров**

Мудири кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷаи ДДС ба номи Ш.Рашидов: **Ғ.Раҳимкулов**

Декани факултети филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷаи ДДС ба номи Ш.Рашидов: **Ғ.Элтазаров**

Проректори 1-уми корҳои таълимӣ:

ДДС ба номи Ш.Рашидов: **А.А.Солеев**

Шароф Рашидов номидаги Самарқанд давлат университети
тожик филологияси ва хорижий Шарқ тиллари кафедраси ассистенти
Х.Муртозоевнинг «Амалий тилшунослик»
фанидан тузилган фан дастурига

ТАҚРИЗ

Тақдим этилган фан дастури бакалавриатура таълим йўналиши талабалари учун мўлжалланган бўлиб, Давлат таълим стандарти ва Давлат таълим стандарти ва Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инноватсиялар меъёрий ҳужжатларнинг талаблари асосида тузилган.

Фан дастурининг кириш қисмида муаллиф ўқитиладиган фанининг мақсад ва вазифалари, шунингдек ўқитиш усуллари кўрсатиб берилган. Шунингдек фан дастурида амалий тилшунослик фанининг ўрганиш усуллари, хусусиятлари ва моҳияти очиқ берилган. Булардан ташқари тилшунослик ва табиий фанларнинг ўзаро алоқаси ва муносабати ҳам мулоҳаза қилиб кўрилган.

Шунингдек, фан дастурида фаннинг моҳият ва тараққиёти, тилшунослик ва адабиётшунослик, география, фалсафа, кибернетика, тиб илми, психология, математика, физика ва бошқа фанлар билан ўзаро муносабатга қарашуви уларнинг ўзига хос хусусиятлари, тилшуносликнинг бошқа фанларга таъсири, тилшунослик методлари, тил ва жамият масалаларига алоҳида эътибор берилган.

Фан дастурига тилшунослик билан табиий фанларнинг ўзаро алоқадорлиги, тил система сифатида тилнинг жамиятда тутган ўрни ва унинг тараққиёт йўллари кўрсатилган.

Муаллиф Х.Муртозоев томонидан тузилган «Амалий тилшунослик» фан дастурини тўлалигича маъқуллаб, амалиётга жорий этишни тавсия қиламан.

Ҳ. Раҳимкулов, Тожик филологияси ва
Дотсенти, филология фанлари
бўйича фалсафа доктори (PhD)

**Шароф Рашидов номидаги Самарканд давлат университети
тожик филологияси ва хорижий Шарқ тиллари кафедраси ассистенти
Х.Муртозоевнинг «Амалий тилшунослик» фанидан тузилган фан
дастурига**

ТАҚРИЗ

Ушбу фан дастури бакалавриатура таълим йўналиши талабаларига мўлжалланган бўлиб, Давлат таълим стандарти ва Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инноватсиялар меъёрий ҳужжатларининг талаблари асосида тузилган.

Фан дастурининг кириш қисмида муаллиф ўқитиладиган фаннинг мақсад ва вазифалари, шунингдек ўқитиш усуллари кўрсатиб берилган. Фан дастурида амалий тилшунослик фанининг ўрганиш усуллари, аҳамият ва хусусиятлари ҳам очиқ берилган. Булардан ташқари тилшунослик ва табиий фанларнинг ўзаро алоқаси ва муносабати мулоҳиза қилиб кўрилган.

Фан дастурида фаннинг моҳият ва эътибор, тилшунослик ва адабиётшунослик, география, фалсафа, кибернетика, тиббиёт, психология, мантик, математика, физика ва бошқа фанлар билан муносабати, уларнинг ўзига хос хусусиятлари, ўз навбатида тилшуносликнинг бошқа фанларга таъсири, тилшунослик методлари, тил ва жамият масалаларига алоҳида эътибор қаратилган.

Фан дастурида тил система сифатида, тилнинг жамиятда тутган ўрни ва унинг тараққиёт йўллари кўрсатилган.

Муаллиф Х.Муртозоев тузган «Амалий тилшунослик» фан дастурини тўлалигича маъқуллаб уни амалиётга жорий этишни тавсия қиламан.

Имзо

*Н. Қаюмов филология фанлари
бўйича фалсафа доктори, Ўзбекистон-
Финландия педагогика институти
«Бошланғич таълим методикаси»
кафедрасининг катта ўқитувчиси.*

Н. Қаюмов

NING IMZOSINI
TASDIQLAYMAN
O'ZBEKISTON - FINLANDIYA
PEDAGOGIKA INSTITUTI
KODIMLAR BO'LIMI BOSHLAGI

Имзо